

Q: A Solution for the Eruv Problem?

1. Introduction: The Eruv Today

It is well known that Eruv is one of the most contested issues of Jewish Orthodoxy. Many cities, suburbs, and neighborhoods, experience religious battles around the Eruv. In some places the opponents of the Eruv cut the Eruv strings minute before Shabbat, in others educators teach their students to look away when they see a person carrying an object within the Eruv, because one is not allowed to look at the face of a wicked person.

Still in other places rabbis use the Eruv as a controlling tool, and when they withhold it from people they think they can guarantee that people will not play ball or go to the beach on Shabbat. I have heard from reliable sources that the reason R Moshe Feinstein objected to have an Eruv is that he wanted to prevent people from going to work on Shabbat. Imagine that, those people were willing to work on Shabbat but they would not carry without an Eruv.

I have also heard of a rabbi who once a year puts the Eruv down so “people will not forget what it means to not have an Eruv.”

The Eruv dissects cities and neighborhoods into areas of “us” and “them”, into the “carrying” and the “non-carrying” people.

On the other hand, many observant people who live in places without an eruv and feel imprisoned and frustrated, and some of them carry on Shabbat without an eruv because they feel that the Eruv is a fictitious loophole. They cannot accept that some strings and telephone poles can turn an area from public to private space.

Rabbi David Chelouche writes to R Saul J. Kassin regarding the necessity of constructing an Eruv in Brooklyn:

בדורנו דאחסור דרא, אם לא נסמוך על דעת המקילים ולא נעשה את הערוב, רוב ככל שומרי השבת יוציאו ויכניסו
ויטלטלו ברשות הרבים כי לא רואים בזה איסור מלאכה¹

In our flawed generation, if we do not rely on the lenient opinions and we do not construct the Eruv, the majority of observant Jews will ...carry in the public space because they do not consider it a prohibition.

Modern author Michael Chabon brilliantly describes this feeling of the public in his “The Yiddish Policemen’s Union” (p. 156):

“It's a typical Jewish ritual dodge; it has something to do with pretending that telephone poles are door posts and that the wires are lintels. You can tie off an area using poles and strings and then pretend on the Sabbath that this circle you've drawn is your house. That way you can get around the Sabbath ban on carrying in public places, and walk to Shul with a couple of Alka-Seltzers in your pocket, and it isn't a sine. Given enough string and enough poles and with a creative use of existing walls, fences, cliffs, and rivers you can circle around pretty much any place and call it an eruv. But somebody has to lay down those lines through the territory... and protect them from weather, vandalism, bears, and the telephone company.”

Many rabbis and community leaders like to believe that today we have no Eruv-related problems. They claim that if the community wants an Eruv we can build it, regardless of the price tag, and that if it is impossible, observant Jews should seek other places to move into. The reality, however, is different; and problems with the Eruv abound even in places which usually maintain an Eruv.

2. Common problems related to Eruv

1. Exorbitant price of initial construction and the burden of constant maintenance.
2. Eruv is usually maintained, especially outside Israel, by private citizens and as a result is more common in affluent areas. This limits the choices of young couples when considering where to live, since they must have an Eruv to be able to go out with their children but cannot afford a house within the Eruv boundaries.
3. Sometimes the Eruv is down before Shabbat and then the whole community is paralyzed, while in other cases, following a snowstorm or other harsh weather conditions, rabbis recommend considering the Eruv compromised. Those who need to be outside cannot take a cane or even gloves, according to some, and salting or shoveling one's sidewalk becomes impossible, causing hazardous conditions for pedestrians.
4. For parents with young children who live where there is no Eruv, or where the Eruv has been compromised by the weather, any visit to friends and family, or even a walk to the

synagogue or the playground, has the potential of becoming a nightmare and a traumatic experience.

5. There were cases of travelers who were delayed and got stranded in the airport shortly before Shabbat. I have heard of cases where people decided to spend the whole Shabbat in the airport feeling like prisoners and frustrated by being away from their families.
6. There is a problem for people who are vacationing in remote places where there is no Eruv. Here again they become prisoners of Shabbat, unable to leave the hotel or resort and feeling frustrated with their Shabbat observance.

3. Two main approaches to Eruv

In light of all of the above, let us briefly examine the history of the Eruv and try to provide a solution for these exceptional cases.

The dispute regarding Eruv is on the definition of the term public domain. Some say streets and marketplaces which are 16 feet wide are considered public domain, while others argue that a second condition must be met, namely daily traffic of 600,000 people.

Those two opinions are mentioned in the Shulhan Arukh, the first one anonymously and the second one under the rubric “some say”.

Rabbi David Chelouche, in his discussion of the Eruv in Brooklyn², writes that usually when Rabbi Karo mentions in the Shulhan Arukh two opinions in that manner, he rules like the anonymous one. However, this rule does not apply to our case since all Sephardic rabbis are of one opinion and all Ashkenazi Rabbis are of another opinion, so both opinions coexist. In other words, both opinions have equal Halakhic weight and they are both valid.

4. Factors which support a lenient approach

R Karo himself writes in his Beit Yosef that today no place is defined as public domain,³ and indeed, throughout history there was a tendency to not consider any domain as public domain

This could maybe be explained by the fact that already in the Talmud, R Shimon ben lakish says that in order for a place to be considered public domain it has to be completely flat with no inclination whatsoever, and that there will be no public domain until the end of days.⁴

R Yehudah HaLevi writes that taking out from the private domain into the public domain and vice versa is a rabbinical decree, a fence, and not a biblical prohibition.⁵

The Tosafot on Shabbat say that taking something out into the public domain is a lesser prohibition, and one could therefore rely on the lenient opinions.

In addition, Rabbi David Chelouche writes, and so rules R Ovadia Yosef, that the passage of 600,000 people in a major thoroughfare is not enough to make the place a public domain unless those 600,000 people are pedestrians.

R Moshe Feinstein adds another leniency, which is the requirement that the Thoroughfare must be straight, with no curves or turns from one end to another, in order to be considered public domain.

As a result of all these lenient opinions, the custom of all communities around the world is to rely on the Eruv, even though it is not an actual wall and gates around a city but rather a string or wire.

5. The Solution of Rabbi Yosef Messas

It is in this context that we can rely of a groundbreaking ruling by R Yossef Messas, who is known for his tireless efforts to maintain traditional values and observance of Mitzvoth without causing strife and heartache to the religious populace. Rabbi Messas wrote the ruling in the 1950s in his hometown of Meknes, because of his great concern that people cannot observe Shabbat properly. Part of the manuscript of the ruling, which is 21 pages long, has been published by Prof. Moshe Bar-Asher.⁶ The manuscript is a letter R Messas wrote to R Raphael Baruch Toledano who disagreed with him.

R Messas writes that most authorities agree that today no domain could be defined as public domain. He goes on to say that the symbolic Eruv, made of strings and poles, only applies to the middle ground between the public domain in the private domain, called Carmelit. His conclusion is that if we have no public domain, there is no need for the Halakhic entity called Carmelit, or middle ground, and therefore there is no need for Eruv at all.

Rabbi Toledano apparently questioned R Messas's ruling that one can carry without an Eruv and R Messas answered that it is not an absolute ruling but rather an attempt to help the people, who already have the custom of carrying on Shabbat, or those who are in dire circumstances.

He writes to R Toledano:

“...please join me, you as well as others who care about the well-being of the Jews, and then we will be able to issue an absolute and final ruling for all [relinquishing the need for Eruv], but first let me tell you what are the problems which my congregants face...”

R Messas lists, in twenty one entries, all the different occasions where people carry without an Eruv. Now, other rabbis might have said that the solution is to build an Eruv, but R Messas in his wisdom and understanding of human nature and the trends of the observant community knew better than that. He understood that the behavior of people on Shabbat is only one facet of their approach to religion as they were redefining what they can and cannot do. R Messas knew that if he insisted on not letting people carry without an Eruv he will lose them. His prediction eventually is coming true today as many young people who grew up in observant households leave the path of Torah and Mitzvoth, because it does not resonate with their modern life and understanding. Like R Yisrael Moshe Hazzan in 1850's Italy⁷, R Messas wanted to find a remedy which will help rather than subdue the people.

He concludes his response to R Toledano with these powerful words:

“What are we going to say of the people? That they are all sinners? God Forbid! If we say so, R Shimon ben Lakish will make us bite the dust.”

He refers to the story of R Shimon ben Lakish who forced his colleague R Avho to eat sand after the latter criticized the behavior of the people of Caesarea.⁸

R Messas might also have alluded to the fact that it was R Shimon ben Lakish who said that there is no public domain in the world.

Conclusion:

This issue is very sensitive and even R Messas did not provide an all-encompassing resolution. However, his arguments and Halakhic stature are solid and one can rely on his ruling, and carry

without an Eruv, where the need arises, for example: in a place with no Eruv; after harsh weather damaged the existing Eruv; being stranded in an airport or seaport, etc.

It is our hope and prayer that people will be able to convince the rabbis that the Eruv situation is far from being ideal and that they should heed the call of rabbi Messas and join him, thus making his ruling into the majority opinion.

¹ See letter in the following footnote

רבי דוד חיים שלוש, הרב הראשי לנתניה, מכתב אל הרב שאול יעקב קצין, הרב הראשי לק"ק שערי ציון בברוקלין: נקודת המחלוקת בשם ² ההלכה בענין הערוב היא בדעות ראשונים בהגדרת המונח: רשות הרבים. השו"ע כותב בסמ"ח: איזהו רשות הרבים, רחובות ושוקים הרחבים ט"ז אמה ואינם מקורים ואין להם חומה, ואפי' יש להם חומה אם הם מפולשים משער לשער ואין דלתותיו נעולות בלילה הוי רשות הרבים. ויש אומרים שכל שאין ששים רבוא עוברים בו בכל יום אינו רשות הרבים. עכ"ל. זו דעת רש"י וחכמי אשכנז. דעה הראשונה היא דעת הרמב"ם וחכמי ספרד: הרמב"ן, הרשב"א, והר"ן כדלהלן:

בגמרא עירובין (ו.): כיצד מערבין דרך רשות הרבים? כתב רש"י: רשות הרבים - משמע רחב שש עשרה אמה, ועיר שמצויין בה ששים רבוא ואין בה חומה, (או) שהיה רשות הרבים שלה מכוון משער לשער שיהא מפולש, דומה לדגלי מדבר. ושם (נט.) עיר של יחיד ונעשית של רבים, כתבו תוספות: פירש בקונטרס שלא נכנסין בו תמיד ששים רבוא ולא חשיב רשות הרבים דלא דמי לדגלי מדבר... והדין עמו... שתי דעות נוגדות לחלוטין בנושא הלכתי חשוב זה. כל חכמי ספרד בדעה אחת וכל רבני אשכנז הראשונים בדעה אחרת... וכל אחד למד והורה כפי מה שקבל מרביתו ואין אומרים בזה הלך אחר הרוב...

לפי זה הכלל שכתבו האחרונים שכל מקום שכותב הב"י בש"ע סתם ויש, דעתו דהלכה כסתם, בהלכה זו לא שייך כלל זה, כי שתי הדעות יונקות משני גאונים...

שדרת אושן פרקווי גם אם בוקעין תמיד ששים רבוא, אין לו דין רשות הרבים, כיוון שהרוב נוסעים בכלי רכב שונים מוקפים במחיצות... כיוון שהנדון שמתקנינים בו העירוב הוא מדין כרמלית, שאיסור הטלטול בה הוא מדרבנן, הלך אחר המקיל...

בדורנו דאחסור דרא, אם לא נסמוך על דעת המקילים ולא נעשה את הערוב, רוב ככל שומרי השבת יוציאו ויכניסו ויטלטלו ברשות הרבים כי לא רואים בזה איסור מלאכה...

לכן חזקו ואמצו בעשיית הערוב, יחדי סגולה החוששים לדעת האוסרים תבוא עליהם ברכה, אך אסור להם להתנגד לתיקון העירוב כי אי עשיית העירוב הוא קלקול ולא תיקון...

רבי יוסף קארו, בית יוסף אורה חיים סימן שג: וכתבו שעל פי זה מותרות נשים שלנו להתקשט בטבעות ותכשיטין שכל רשות הרבים שלנו ³ כרמלית היא, שהרי אין המבואות רחבים י"ו אמה ולא ס' רבוא בוקעים בו. והקשה ר"י דבפרק כל כתבי (קכ.) משמע דטפי חמיר כרמלית מחצר שאינה מעורבת, ואומר רבינו ברוך. כיון דלדידהו הוה להו רשות הרבים גמורה לא מדמו כרמלית לחצר שאינה מעורבת ואסרינן כרמלית משום רשות הרבים, אבל אנו שאין לנו רשות הרבים כלל אין להחמיר בכרמלית כל כך

תלמוד ירושלמי, מסכת עירובין, פרק ח, הלכה ח: ריש לקיש אמר, לעולם אין רשות הרבים עד שתהא מפולשת מסוף העולם ועד סופו. מיחלף ⁴ שיטת ריש לקיש דאמר, אין רשות הרבים בעולם הזה אלא לעתיד לבוא שנאמר [ישע' מ ד] כל גיא ינשא

רבי יהודה הלוי, ספר הכוזרי, מאמר ג אות נא: אמר החבר: חס ושלוים שיסכימו המון חסידים וחכמים על מה שיתיר קשר מקשרי התורה, אך ⁵ הם מזרזים ואומרים: עשו סייג לתורה. ומן הסייגות שסייגו, שאסרו ההוצאה וההכנסה מרשות היחיד לרשות הרבים ובהפך, מה שלא אסרה זה

התורה, ואחר כך גלגלו בסייג ההוא גלגול להרוחה, כדי שלא תחשב השתדלותם כתורה, ושיהיה ריוח לבני אדם בהשתמשם, ולא יגיעו אל הריוח ההוא אלא ברשות, והרשות הוא עשות העירוב, כדי שתהיה הכרה בין המותר לגמרי ובין הסייג ובין האסור משה בר אשר, דמויות נועזות וחדשניות בקרב חכמי המערב (המגרב), עמודים 15-3 ובמיוחד 9-8, בתוך התחדשות ומסורת, יצירה, הנהגה⁶ ותהליכי תרבות ביהדות צפון אפריקה, בהוצאת מוסד ביאליק ואוני' בר אילן, עורכים משה אורפלי ואפרים חזן רבי ישראל משה חזן, קונטרס קדושת יום טוב, עמ' כו:א-כז:ב: אבל אני אמרתי ואומר ואדבר כנגד מלכים ולא אבוש, שאם היינו מועילים⁷ שהיו דברינו נשמעים בכמה ענינים חמורים בענינים שהם מטבע הישראלי... אז ודאי היה מן הדין להתאסף אל מקום אחד גדולי חכמי ישראל שבכל חלקי הכדור. הגדולים בחכמת התלמוד והדינים וביראת חטא ובידיעת העולם ובצרכי השעה ולישא וליתן בכמה דברים שיש בהם משום איבה ושנאת הבריות, או דברים שיש בהם משום גדול כבוד הבריות, או משום הפסד מרובה או משום שעת הדחק, לפי שנוי המקומות ושנוי העתים. וכמה שבותיים בפרטי מלאכות רחבות ועסקים גדולים הנוגעים לחלל לבן של ישראל המטופלים בבנים בארץ לא להם ואינם יכולים... לפשוט ידיהם בכל מלאכה וחכמה לצאת ידי חובת פרנסתם... וכאלה רבות לפי צורך השעה וצורך הזמן כבר עלה בדעתי לקבץ אותם בקובץ אחד והיו לאחדין ביד הקורא... ואעידה לי עד ודיין אחד קדוש אביר הרועים מריה דארעא דישראל בארץ הגליל... והוא הרב נר"ו זלגו עיניו דמעות וכה השיב אלי: מר יתעסק בחיבור הנחמד הזה ויאסף לכל המחנות... ואני אקדיש עצמי וארכוב אניות ואפנה לסובב נתיבות כל בתי דיני ישראל למקומותם למען יבואו על החתום. היש חשק נפלא לטובת עמנו יותר מזה שבאמת ובאמונה לבנו בקרבנו המס ימס לבקש תרופה למחלה כל מה שביכולתנו, ולא כאיזה טפשים שבדעתם שאין אנו מרגישים בצורך הזמן וצורך השעה... [אלא]... כחכמי ישראל המובהקים שהם באמת רועים נאמנים... להשתדל להנחילם שני עולמות... ואפילו באיזה פרטים לסגור עינינו ולהשתמש בכמה כללים טובים שהורונו רבותינו ואבותינו ילקוט שמעוני, פרשת חקת, רמז תשסד: רבי אבהו ורבי שמעון בן לקיש הוו עלין להדא קיסרין. אמר ליה רבי אבהו לרבי שמעון בן לקיש,⁸ מה אנו עלין למדינתהון דמחרפיא ומגדפיא? נחת ריש לקיש מן חמרין וספא ליה חלא ויהבי בפומיה. אמר ליה, מהו כן? אמר ליה: אין הקדוש ברוך הוא רוצה במי שהוא אומר דילטוריא על כל ישראל תרגום לעברית - רבי אבהו ורבי שמעון בן לקיש הלכו לקיסריה. אמר רבי אבהו לרבי שמעון מדוע אנו נכנסין לעיר שמחרפת ומגדפת את ה'? ירד רבי שמעון מעל חמורו, לקח עפר, ונתן בפיו של רבי אבהו. שאל רבי אבהו: מדוע אתה עושה זאת? השיב רבי שמעון: אין הקדוש ברוך הוא רוצה במי שהוא אומר לשון הרע על כל ישראל